

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy hóra — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSBT, Király-utca 4. sz.
 As arany hajó szállodával szemben.
 Tovább az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSBT, Mária-utca 1-6 szám
I. EMELET

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratok vissza nem adtnak

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek 15

A földadó leszállítása.

Pécs, 1895. május 17.

(*) A vasárnap összeülő országos gazdaságkongresszus felvette a többi megvitatandó kérdések közé a földadónak megfelelő leszállítását; mert a földadó mai magassága egyenesen tarthatatlan.

Mint az előttünk fekvő és tárgyalandó elabórátumból kitűnik, az a 25%, melyet a reform szeme előtt tart, szintén tarthatatlan. A földterhermentesítési járulék 8.4%-a jogilag is egészen igaztalan, annál inkább annak állandósítása. A mellett aránytalan a másnévű jövedelmek megadóztatásához képest. A pénzügyminiszter ugyan a tényleges tiszta jövedelemnek csak 15%-ára teszi e terhet s valóban az általunk beszerzett adatok is 15—20% közt mozognak. Akkor azonban, a mikor pl. a kereseti adónál a 10% jelöltetik ki s az is csak 11.000 frtnyi tiszta jövedelem mellett maximumul: ezen 15—20% alkalmazása már a minimumnál valódi abszurdum volna magában is. Hozzájárul az 1867—72-iki átlagáraknak azóta való nagymérvű hanyatlása, mely a 20%-nál bizonyosan sokkal nagyobb ma. Sőt, ha az 1873—78. évi átlagárak tekintetbe vételével állapítottatott is meg a kataszteri tiszta jövedelem 156.5 millió forintban, ez a tétel is helytelen, igaztalan.

Mind az értékesítési, mind a termelési viszonyok változtak, még pedig a gazdára nézve kedvezőtlenebbé; mindezek dacára új katasztert nem óhajt. Ezzel a rendszerrel inhaerens az igaztalanság. Átlagos talaj, átlagos termelés, átlagos értékesítés, átlagos munka nincs nálunk, s így újabb 20 millió forint feleslegesen dobhaték ki. Még a reambulációt sem kívánja, csak az esetben, ha a földadó mennyisége kontingentálva lesz. Azt azonban határozottan óhajtja, hogy a mostani alapon a földadó kulcsa 20%-nál magasabb semmi esetre se legyen, a mi a kontemplált 34.230.669 frttal szemben 6.848.133 frt csökkenést okozna.

Mikor a földművelés a roppant árdepresszió következtében a maga nemében páratlanul nehéz válság sokféle bajaival küzd, mikor a buza piaci

ára a termelés költségeit sem fedezi s így a gazda-ember kevesebbet kap mindenért, mint a mennyibe az neki került: a földadó leszállítás eszméjének szükségképpen föl kellett merülni.

Ama sokféle helyes, vagy kétes értékű orvosság között, mely a mezőgazdasági válság enyhítése tárgyában hivatottak és nem hivatottak részéről az utóbbi időben felvetetett, ez az eszme, bármily merésznek lássék is első pillanatra, mindenesetre a legtermészetesebbnek és leginkább megvitatandónak mondható. Valósítása sokféle nehézségekbe ütközik ugyan, és kivitele csakis az államháztartás egyensúlyának állandó megrontása nélkül kívánatos, hisz násképp a gazda-embernek sem használna, mert végre is ő lenne kénytelen azt, a mit a földadó leszállítása címén nyert, más név alatt a kincstárba befizetni.

Komolyak és sokfélék a kivitel nehézségei, mindazonáltal azt hisszük, hogy a megpendített eszmében egészséges mag rejlik és hogy az ügy általában megérdemli, hogy behatóan foglalkozzunk vele nem csak a társadalom érdekelt tényezői, hanem a hivatalos kormánykörök is. Remélhetőleg a megvitatás folyamán felmerül majd olyan tervezet is, a mely a kincstár érdekeinek lényeges károsítása nélkül megkönnyíti a földművelés terheit, legalább abban a végtelenül nehéz átmeneti időszakban, a melyben jelenleg él.

Nem egyszer megtörtént már, hisz az állam korteszpolitikájához tartozik, hogy egyes gyárakat, vagy iparvállalatokat állami kedvezményekkel, mint adóleengedés, vámok elengedése stb. abba a helyzetbe hozta, hogy sikeresen prosperálhattak a konkurrencia okozta ipari pangás közepette. Hát a kedvezményes bankokról, pénzintézetekről mit szólunk, midőn az államkincstár mentette ki őket egy-egy fenyegető krachból, vagy fizetésektelen-ségből állami előleg nyújtásával.

Hogy ma a földművelés súlyos válságban van, azt a tényleges árviszonyokkal szemben tovább tagadni gyenge kísérlet. És hogy a mezőgazdaság speciálisan a magyar állam egész közgazdasági lételének alapszlopa, hogy jelentősége összehasonlíthatatlanul nagyobb nálunk, mint oly országokban, a hol a gyáripár teljesen ki van fejlődve, az egyáltalán kétségbevonhatatlan.

Nálunk tehát különösen fontos érdeke az államnak, hogy a mezőgazdasági válság romboló hatásai némileg enyhíthessenek. Midőn segélyre siet a földművelésnek, saját magának tesz szolgálatot; mert a földművelés bajai lényegileg az ő bajai, melyek belső békéjére, állambáztartására, anyagi és szellemi fejlődésére közvetlen befolyással vannak.

Azok az eszközök, melyek eddig a magyar mezőgazdaság támogatására az állam részéről kiállításba helyeztetek, többé-kevésbé abban a hibában leledzenek, hogy alkalmazásuk üdvös hatásai a legjobb esetben is csak évek múltán lesznek érezhetők. Már pedig a rendkívüli helyzet olyan orvosszerek használatát követeli, a melyek hatásai nyomban érezhetők, melyek a gazda terheit azonnal megkönnyítik, legalább addig, míg a mostani fergeteg el nem vonul.

Ilyen, nyomban megkönnyebbülést nyújtó eszköz csak a földadónak legalább bizonyos időre való mérséklése. Csak ez nyújthat némi kárpótlást a gazdának a veszteségért, melyet az árhanatlás következtében szenved.

A földadó-leszállítás eszméje tehát megérdemli, hogy minden irányban alaposan megvitasák és a hivatalos körök ne foglaljanak el vele szemben a priori föltétlenül visszautasító brüszk megvetést tanúsító magaviseletet.

Hogy az államnak szüksége van az egész földadóra, hogy a földadó kataszter nem hű tükre a jövedelemnek, hisz talán sehol se működött úgy a protekció és nepotizmus, mint ezeknél az özszeírásoknál; ezek mind csupa merő igazságok. Csakhogy éppen ilyen ősi igazság az is, hogy az állam még áldozatokkal is segíteni köteles a kivételes válsággal küzdő földművest, a mint megsegítette a termelés és munka több ágait.

Hogy aztán az eszme éppen olyan alakban lenne megvalósítandó, mint az az orsz. gazdasági egyesületben felmerült, arról eltérnek a vélemények. De hogy egészséges mag rejlik benne, az kétségtelen. Eppen azért, nem akarjuk hinni, ha bármi ridegen viselik is iránta magukat a hatalom mai kezelői, az eszme egyhamar le fogna tűnni a napirendről.

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Szerelmem.

A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája.

Sohasem felejttem el azt a napot. Boldog voltam. Nagyon boldog. Mikor reám tekintett szép szemével, azt gondoltam, hogy már nem is e földön vagyok, hanem Mohamed hetedik paradicsomában ülök valami palmeta alatt s szemben velem egy gránátalma ajku hűri, mely szép, milyent csak kelet fantáziája alkothat. A hegedű hangja, mint az angyalok zenéje hallatszott fülemben. Szavának lágy suttogása, mint az estiszellő szerelmet lehellő fuvallata érintette arcomat. Ajkán Amor ült s boldog sebeket okozó nyilait szórta.

Egy szóval szép volt ő, mint szép a megifjúdó természet éltető tavaszi eső után; kedves volt, mint a milyen kedves és üdítő egy fésző rózsabimbó; s igéző volt, mint a kinyillott rózsza, mely bódító illatával elállja a lelket, kéjes zaibbadásba dönti az idegeket.

Amint ott ültem mellette s beszéltem a szerelmemről, virágfakadással, tavaszról, minden szava, mint a szomjuhozónak a csepp viz, oly boldogságot adott s mint a szomjuhozót a viz cseppenként adja vissza az életnek: úgy én is minden szónál beljebb beljebb mentem egy szép, tündéren fényes világba: a szerelmem világába.

Az a kedves érzés, az a boldog gondolat, a mit szerelmemnek hívnak, mindig jobban és jobban hatalmába kerített s észrevétlenül, lopva bilincsel meg. Minden mosoly, minden szó egy-egy láncszemét

képezte a szerelem láncának, melylyel önkénytelenül magához láncolt, eltéphetetlenül, soha el nem mulólag

Nem volt az én szerelmem tele költői képekkel, idillikus jelenetekkel. Olyan volt az, mint az éj sötétjét megvilágító villám. Váratlanul, erősen csapott le, s a merre ment, soha el nem muló nyomokat hagyott maga után.

Huszonegy tételnek terhe nyomta vállamat, s szívem eddig még sohasem érzett szerelmet. Fogalmam volt a szépről, boldogságról, de a szerelemtől még soha. Tudtam élvezni a méznek édességét, a virág bódító illatát, de a csók gyönyörűségeit nem ismertem. Láttam a csókolódzó galambokat a házfedelen, a mint szárnyaikat összecsapkodva szerelmes szavakat turbékolnak egymásnak; de az ölelésben rejlő gyönyört sohasem élveztem. Láttam a felkelő napot, mikor mosolygó sugarait szétvetette a földön s a természet boldogságban úszott tőle; de a kedves ajkainak mosolyában rejlő boldogságról fogalmam nem volt. S most, midőn a sorokat írom, a sok ismeretlen fogalom nem ismeretlen már előttem, mert megismertem őt; megtaláltam azt a soha ki nem apadó forrást, mely egy egész hosszú életnek boldogságot ad.

A szerelem mindent pótol. A szerelmes mindent ragyogó színben lát; s igaza van neki, mert a szerelem egy mindent magába ölelő boldog érzés.

Ha anyagi csapás ér s szép terveim a porba omlanak, ha legjobb barátim elhagynak, ha a sors kegyetlenül üldöz: megvigasztalódom, ha eszembe jut egy szó, egy név: Jolán. Ez az öt betű elfeledtetni velem a sorscsapásokat, az álnok barátokat,

a porba omlott terveket, s a jövőt, melyet eddig oly sötétnek láttam: megaranyozza.

A szerelem egy tükör, melynek az a bűvös tulajdonsága van, hogy mindent szépségnek mutat, de megkívánja azt, hogy mindig bele nézzünk, mert ha csak egyszer is eltántorodunk mellőle, a szép kép eltűnik s a mennyország helyett a pokol tárul elénk.

A szerelem egy hosszú fonál, mely a sirig tart, s ha egyszer megtaláljuk, kövessük azt, a legszebb, legboldogabb tájakon vezet az keresztül, de ha csak egy pillanatra is elhagyjuk, soha sem találjuk meg többé.

A szerelem egy szó, mely letisztítja a léleknek mocskait. A rosszat jóvá, a csunyát széppé, a fősvényt bőkezűvé; a paszliót fősvényynyé, a szegényt gazdaggá, a gazdagot még gazdagabbá teszi. Ha boldogtalan fürdik meg e tóba, annak hullámaiból mint a legboldogabb kél ki.

S e sok jószágért s boldogságért nem kíván a szerelem istennője mást tőlünk, mint hűséget. Hűséget a jóban rosszban — palotában és gunyhóban egyaránt.

Ilyen a szerelem. A legszebb, a legmagasztosabb, legtisztább és legfenségesebb érzése a kebelnek. Egy aranybánya ez, melyből soha ki nem fogy az ércek királya.

Eddig volt a költészet, most kezdődik a próza, mely egy ut a költészet birodalmába.

Bandi bácsinál voltunk. Az én aranyos Bandi bácsimnál, kinek nincs párja a világon. Egész éjjel húzta a cigány, majd megszakadt bele. A primás fönt az egekbe járt, a bógós meg csak lent a mé-

Hogy alakult meg a kaszinó.

Azon alkalomból, hogy a pécsi nemzeti kaszinó-egyesület új helyiséget emel magának, nem találjuk érdektelennak a kaszinó alapítására vonatkozó egyik okmányt hű másolatban bemutatni.

A most lebontás alatt levő helyiség építéséhez szükséges pénz beszerzésére, illetve a részvények aláírására vonatkozó fölhívást foglalja magában ez irat. Szól pedig a következőkép:

"A Pécsi Nemzeti Casinói Egyesületnek Választmánya"

Szerencsés lévén ezen Egyesületnek már egybeke-lésekor kifejtett kívánságát bételjesíthetni, és ez szerént a Város nagy utójában a hadi Pénztár áellenében egy házat az Egyesület számára meg-venni, és birtokát is biztosítani; de azonegyben a kifizetésre és az Egyesület használásához való al-kalmastatására szükséges pénznek gyűjtését Rész-vények által elérni, és azért a Casinói Egyesületet egyszersmind részvényes Társaságá által változ-tattni; ezen Egyesület céljához legirányosabbnak találván: az Egyesületnek tellyes tiszteletű vala-hány tagjait eszenel megkéri, méltostattannak tet-sésük szerént ezen Iven ajánlatosú nevők aláírásával nyilatkoztatni, ha e Részvényes-társasághoz állani; hány részvényt magok számára váltani, és e közfű hányat a s o n n a l kiegészítve egészen lefizetni kí-vánnak. — Minthogy a Háznak megvétele hozzá tartozandó költségekkel, tőstánti belé építendőkkéi együtt 13,200 eszt forintokat tenne, a Részvények-nek föltételei következők lesznek:

1-ször. Háromszáz harmincz 40 forintos ezüstben Részvények becsajáttnak az Egyesületi Tagok kezeikre.

2-ször. Amelly 40 forintos részvény most azon-al az az 1839 esztendei Aprilis 1-ig az egész 40 forintoknak lefizetésével bé nem váltatik, 4 esztendő alatt, az az 1839—40—41 és 42 ben mindenkor esiate Aprilis 1-én tíz pengő forinttal lefizetetik; azon ovással mind azon által, hogy ezen határ napi fizetések akár mellyikének elmulasztásával, az ad-digiani befizetmény az egész Részvényel együtt el-vész. A ki pedig azon tősténti fizetést megnem tartaná, az 1832/6 dik évi 20-dik Törv: Czikely szerént ítéltetik.

3-ször. A Részvényért elő nyújtandó pénz a fentebb leírt Házban és az Egyesületnek egyéb-bingo vagyonyában, annak száztul 6-ti kamatja pe-dig a Háznak bérében, és az Egyesületnek egyéb-bjövédelmében biztosítatik.

4-ször. A Részvénynek birtokával annak tulaj-donosa mint Egyesületi Tag egyszersmind az Egyesületbeli minden ingo és ingatlan vagyonnak közös birtokában és haszonvételbe lép, és az eránti tanácskozásban ekkép szavazhat: kinek hány Rész-vénye vagyon Egyesületi Tagi jussán föllül, annyi szavazatja lesz; a kinek pedig nincsen, tsak mint Egyesületi Tag egy.

5-ször. A Részvénynek birtoka tellyes szabad-sága; Tulajdonosa azt eladhattya, örökösítheti tetzése szerént akár kinek. Ha a Részvény eképpen netalán az egyesületi Tagon kívül valakire által menne, ki az egyesületben vagy nem avatkozhatna, vagy nem akarna, a Részvény esztendő és nap alatt a Társaságnak bémutasztandó lesz, a ki

akkoron három hónap mulva azt beváltván, vagy olyan tagnak engedi, kinek még részvénye nincsen, vagy mint beváltottat magának megtartja. Ennél fogva vidéki a társaságon kívül ezen Részvényt nem bírhattya, annak értéke elvesztése mellett.

6-ször. A befolyó pénsekről, szintugy azoknak hová fordításokrul esztendőnként számadás adatik, és minthogy minden Részvényes nem ön hasznát, hanem az egésznek örökre való alapítását veszi szent czélul, minden költségeken és 6 pCentumi kamatok fizetéseken föllül lévő maradvánt először is a Háznak kifizetésére, az az a Részvényeknek beváltására, ugy azután a Háznak legpompásabb lábra való álitására, vagy más a Társaság által meghatározandó nemes czélra fordítandó lesz.

7-ször. Az Egyesületi Társaság a maradványhoz képest esztendőnként a Részvényeket beváltani fogja, és pedig először azoktól, kik azt önkényesen a Társaságnak ajánlani fogják, azután azoktól, a kik ugyan azoktól megválni nem kívánnak, de a sors huzás által megvállani kénytelenitnek.

8-ször. Azon tagok pedig, kik ezen aláírásban szemléltetnek és az által a háznak kifizetésére se-géd kezét nyújtottak, valamint ök, szintugy azok-nak maradéki (ha ezen társaságban bé illenek) ezen egyesületnek ingyen Tagjai vállanak.

9-ször. Utolyára ha ne talán ezen Egyesület idő-jártával ugy elszéledne, hogy tsak egynéhány Ta-gok maradnának, a kikkel ezen Egyesületnek célja el nem éretethetnék, akoron ezen kifizetett Ház-vallamely nemes közintézetre fordítasson, a miről tsak a nemes Megye az akori Tagok befolyásával intézkedni fog.

Költ Pécsen Februarius 6-án 1839 tartott vá-lasztmány Ülésében.

Mihálovich Imre Elnök.
Gr. Tiger.
Tallián György.
Skerlecz József.
Dénes Hertelendy.
Goócs József Számvevő.
Eisenhut Antal.
Szilágyi Antal.
Nyera János Jegyző.

(P. H.)

Ezen az iven a következő eredeti aláírások ol-vashatók; a nevek mellett levő szám az illetők által aláírt részvény számát mutatja. Nem érdektelen e névsort végigolvasni. Élénken mutatja be, hogy mily családok laktak akkoron Baranyamegyét és Pécs vá-rosát, a melyekből jelenleg vajmi kevesen vannak.

Mihálovich Imre (10), Blásovics Alajos Sig. (4), Goócs József (4), Skerlecz József (2), Dénes Herte-lendy (2), Gr. Tiger (1), Perpits György (6), Per-czel Sándor ifiub (1), F. Barrois (1), Nagy Ajtay József (1), Miller Vintze (6), Makay (1), Mihály (1), Sauska János (1), Schauroth (1), Ifj. Majláth György (2), Davársi Péter (2), Nyera János (2), Tallián György (4), Augustus Jorkovich Capitaneus (1), Vigh Ignácz (1), Kund Dániel (1), Körmendy Jó-sef (1), Poszlavszky Ferencz (2), Balasko (1), Szi-lágyi (2), Painer (1), Lechner János (2), Dollinger Károly (1), Bachmayer Lajos K. M. Mester (1), Spies Imre Eskút (1), Nikolits Balázs (1), Szirányi Béla (3), Kissfaludy Antal (1), Gory István (2), Paulovich József (1), Kovács István Preceptor (1), Patkovits Ferdinand (1), Molnár József Kapitány (1),

találkoztak, kezeink egymást keresték. Megszületett mindketünk keblében a szív legszebb szülőtte: a szerelem.

Lelkünk az égben járt, egyik a másikat át-ölelve tartva, örökhűséget ígértek egymásnak. A hegedű újra megszólalt s mi táncolni mentünk. Ott sűrűgtünk a többi párok között s hallgattuk egymás szívének dobbanását. Testünk ott volt de lelkünk messze kalandozott. Az óra hatot üt, az éj virradni kezd. Engem a kötelesség szólított: mennem kellett, de szívem ott maradt a cserében elvittem helyette Jolánét.

A kopár mező kivirult. Az eddig parlagon hevert föld a legszebb, legillatosabb virágokat teneti, melyeknek kertésze a szerelem. A kertész fárad-hatatlanul munkálkodik s a virágok mindig szebbre nőnek. Két rózsátó áll egymással szemközt. Az egyik fehér, a másik piros. Ágaik messze hajlanak el egy-mástól. De a kertész gondos nevelése folytán mindig öszszébb-öszszébb nőnek, míg egy szép, harmatos reg-gelen a két rózsza öszszeér egymással. A hajnali szellő öszszehajtja ágaikat s azok egymásra borulva a két fa bimbója egy csókban forr öszsze. Ez a szerelem legszebb, legnemesebb gyümölcse. A fehér rózsátó a leány, a piros az ifjú. A csókban kicsérélik egymás tulajdonságait s a két rózsából lesz egy szép kis bimbó, halvány piros színű, melynek kelyhéből egy angyal fej mosolyog elő.

A halvány bimbó átkarolja mind a két rózsá-tót s öszszeköti őket elválaszthatatlanul s a két rózsza boldog s imát rebeg a szerelem legbájosabb isten-nőjének.

Bartha Kálmán.

Höbling Doctor (2), Kramolin (1), If. Náray Imre (1), Poppel János (10), Ehrentletzberger (5), Eisen-hut Antal (3), Eisenhut György (1), Dóry László (1), Bentse Ignácz (1), Fiala Alajos (1), Barthos Eduard (2), Dóry Mihály (1), Kovács István Ügy-véd (1), Barthos Lajos fiskális (2), Rihmer Ferencz (4), Perczell József (1), Gayer János (2), Michitsch János (2), Patkovich József (1), Czirer (10), Náray számtartó (1), Kardos Antal (1), Kajdacsy Antal (2), Rihmer János (2), Siskovich (10), Dóry György (5), Horváth János (1), Trixler István (2), Gaal Ferdinand (1), Zöld András (1), Radenich Ferencz Professor (1), Nagy Márton (1), Czindery László (6), Fábry Ferencz öregbik (4), Grabarics Ernst (1), Horváth József (1), Börsön József (1), Gróf Zichy János (15), Dollinger János fia (1), Kissfa-ludy József (1), Gorbay Sándor (1), Beke János (1), Répás Sigd. (1), Szent-Iványi Dániel (1), Pá-kosdy Sigmund (1), Krusper Antal (1), Sauska Keresztély (4), Koncsek Ferdinánd (1), Jeszenszky János (1), Raisz Dániel (1), Pfeffer Mihály (1), Radenich Imre Ügyvéd (1), Bayer Márton (1), Sey Lajos (1), Sey József (1), Klobucharich László (4), Kotsian József Mérnök (1), Vojkfy Zsigmond (1), Spies János (1), Migazzy Ferencz (2), Lukrita István (1), Mihálovics Lajos (11), Mihálovics Ká-roly (1), Skerletz Károly (1), Országh Lajos (1), Kapuváry János (1), Barich András (1), Pintero-vice Antal (1), Pucher József (1), Gróf Esterházy Casimir Ó Mélt. (2), Markovics Dani (1), B. Maj-thényi József (1), Gnodinger Fidel Mérnök (1), B. Hrabovszky János Generalis (1), Lorentz Littke (2), Gf. Battyányi Kázmér és Gf. Battyányi Gusztáv (5), Bésán Mihály (3), Madarász József (1), Gaál Alajos (1), Németh Antal (1), Ferencz Sauska (2), Hor-váth Ignácz (1), Scitovszky János Püspök 6 Mélt-óság (2), Thorn Vilmos Ágens (1), Knevezich Ignácz (1), Schnekenberger Antal (1), Galazay Ignácz Fiskális (1), Lamer Imre Ügyvéd (1), Je-szenovszky György (1), Horváth József (1), Jónás József (1), Foitényi Nep János Árv. Int. Professzor (1), Schneider Gáspár (1), Plitzner Profess. (1), Haas Mihály (1) Rottenburgi Bentzenleitner Fe-rencz (1), Rihmer Felix (1), Juranits László (1), Mattyók Ferencz kapitány (1), Schönherr Mihály (1), Csasz István (1), Szigvárt János (4), Berger Károly (1), Toth János (1), Krebesz Villányi Es-pers (2), Somsits Pongrácz Fő Ispány ur (5), Zdrálits János Mohácsi Lelekész (1), Gyénes János Mérnök (1), Daroczy Zsigmond czimzetes kanonok (1).

Közli: Dr. R. K.

* **A megakadt valutarendezés.** Tud-va-evőleg ugy Wekerle Sándor, mint utódja a pénz-ügyminiszteriumban Lukács László miniszter a költ-ségvetés tárgyalásakor azt a kijelentést tették a képviselőházban, hogy a valutarendezés folytatása keretében a folyó évben nagyobb mennyiségű arany, ezüst, nikkelt és bronzpénzt fognak veretni és for-galomba bocsátani. Nemesércpénzből, nevezetesen mint-egy két millió darab huszkoronás arany és 10 millió darab egykoronás ezüst volt előirányozva. Miként jó forrásból értesülünk, eddig, dacára, hogy az év ötödik hónapjának közepén vagyunk, az előirányozt pénzmenyiségből még semmit sem vertek ki s Kőrmöcsbányán még nem is tudnak semmit sem arról, vajjon egyáltalában és ha igen, mikor indul meg a fentebb megemlített pénzmenyiségek veretése. A valutarendezés céljaira beszerzett arany mennyiség jól elzárva még mindig az állampénztárban fekszik s ez az improduktív befektetés a magyar államnak éven-kint négy millió forintját emészti meg kamatveszte-ség fejében. A pénzügyminiszter pedig várja az ázsio eltűnését, de a maga részéről semmiféle intéz-kedéssel sem járul hozzá ehhez s csak arra számít, hogy a külföldi pénzvizonyok alakulása, avagy vala-mely véletlen megsemmisíti azt a 3 $\frac{1}{4}$ százalékos ázsio, a mely a Wekerle-féle reláció és a tényleges arany árfolyamok között a különbséget képezi.

Hirek.

Pécs, 1895. május hó 17.

— **(Miniszeri iskolalátogató.)** Schmidt Ágoston budapesti kegyesrendi tanár, mint a pécsi összes népoktatási tanintézetek felülvizsgálatára kine-vezett miniszeri biztos, ebben a küldetésben Pécsen-t idözik.

— **(Kerékpár kirándulás.)** A „Pécsi Ke-rékpár Egyesület“ kedvező időjárás esetén vasárnapon folyó hó 19 én két kirándulást rendez. Indulás: reg-gel 6 órakor Görcsöny és Vaiszlón át Siklóásra, dél-után 2 órakor Harkányra. Mindkét csapat pontosan a meghatározott órában indul a Bedő-kávéházból.

— **(A kaszinóból.)** A pécsi nemzeti kaszinó épületét csak tegnapelőtt kezdték bontani s máris romjaiban van a régi épület. Vagy 3—4 hétig fog

lyén kótorászott. Bandi hátyám 3 esztendő óta mint a tündérek kápráztak el szemem előtt a tánc sebes fordulataiban. Hasonlítani lehetne az öreget egy ró-zsátóhoz, melyen három rózsabimbó virít, egyik szebb, mint a másik.

Reggel felé, mikor már a kedély tulcsapong a jókedvűl s a test már reszket a sok tánc miatt, el-fáradva letültem. Szemeimet elnyomta az álom. A tulizgatott fantázia működni kezdett. Álmodtam.

Virágos réten sétáltam. A rét, mint tündérien himzett szőnyeg terült el lábaim előtt, közepén egy ezüst szalaggal, egy lassan folydogáló patakkaal. Ta-lán a patak is gyönyörködött a rét fenséges szépsé-gében, azért folyt olyan lassan, hogy minél tovább ölelhesse ezt a szép tájat. A rét déli oldalán egy hegy zárta el a kilátást gyönyörű százasos erdőtől fedve. A mint ott álltam, egyszerre a hegy ormán világosság támadt s glóriától övedzve egy leányalak szállott alá, s jött felém. Én ellentállhatatlan varáz-sától vonva, szememet merőn a tüneményre szegezve mentem a hegy felé. Egy tölgy alatt találkoztunk. Leberultam lábaim elé s ajkam szerelme szavakat rebegett. Midőn át akartam ölelni derekát, a leány eltűnt, a tünemény szétfoszlott s mint szétfoszlik a felhő, ha a szél kapja karjai közé s én egyedül áll-tam a réten bámoló szemekkel a fájó lélekkel a kedves jelenség után. Mikor felébredtem, Jolán mel-lettem ült. Elmondtam neki álmodtam. Ajka mosoly-gott, szeme tüzben égett s én, mintha még most is álmaim birodalmában járnék; édesszavakat suttog-tam Jolán fülébe; meséltem neki szerelemlől, boldog-ságról. A leány, mintha igézet tartáná fogva, hall-gatott reám. Majd megnyiták ajkai: egy sóhaj re-pült ki e tündérkapu a prózai világba. Szemeink

tartani a bontás, mely után kezdik az alapfalak építését. A terv szerint az épület még az idén tető alá kerül s be is vakoltatik, jövő évi májusra pedig már teljes pompájában készen állva — városunkat egy elegáns palotával fogja díszíteni, az egyesületnek pedig egy hozzá méltó otthonot fog nyújtani. — A régi épület kegyeletből megörökített. Zelesny fényképész az utcáról egy, az udvarról pedig két főlvételt csinált. Az egyesület már elfoglalta ideiglenes helyiségét a Bazár-épület második emeletében. Az ebéd utáni feketekávézó társaság, mely a berendezésig egy-pár napra szétszóródott, holnap délutántól kezdve ismét együtt lesz. S hogy vigan kezdődjék itt az élet, Farkas Sándor népzenekeara is ott lesz.

— **(Kitüntetett igazgató.)** Ő felsége, a király In c z é d y Dénes, a pécsi főgimnázium igazgatóját, a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére a Ferencz József rendjellel tüntette ki 30 éves tanári működése alkalmából. Mint részvétellel értesülünk, az igazgató ismét a szobát kénytelen őrizni, és ha csúszos bántalmi nem hagynak alább, félt, hogy nem vehet részt jubileuma megünneplésén.

— **(Személyváltás)** a mohácsi postahivatalnál M á r k u s József, a mohácsi posta- és távirat-hivatal derék, ügybuzgó hivatalnok, kit a napokban léptettek elő, e hó végével Bpestre lett áthelyezve. Julius 1 től augusztus 15-ig pedig Tátrafüredre lett rendelve. Márkus távozásával a mohácsi közönség egy igen előkelő modoru, rendkívül előzékeny hivatalnokot veszít.

— **(A holnapi jogász táncestély)** sikere elmaradhatlan. Mint leány körökből értesülünk nagyban folynak az előkészületek közöltük, ott lesz mindenki, a ki csak táncolni, mulatni szeret. Még az idő is kedvez a jogászoknak, legalább a forráság nem akadályoz senkit a táncban. Ma kezdték meg a „Vigadó” termék disztitását, melynek különben is izléses berendezése nagyban emeli a multság fényét. Bejárat a Percel utca felől.

— **(Kneippolók sétánya)** lett a mi sétatérünk, a mennyiben törött kövel meghordva már egy hete várakozik a homok felső rétegére. Mint hírlík, a pécsi Kneippolók fiókegyesülete ajánlatot adott be a gazdasági hivatalnak, hogy díjfizetés mellett engedjék át nekik kizárólagos használatra a jószándékkal (a pokol is ezzel van kikövezve) kikövezett utat, a hol reggel és este belépő díj mellett végeznek el a rendes kneipp-kurát.

— **(Az egyházmegye köréből)** Pál János máriakémeti segédlelkész a megyés püspök lapáncsai plebánosá nevezte ki. Továbbá áthelyezettek a következő segédlelkészek hasonló minőségben: Kirschaneck Ödön Szajkáról Mária-Kémendre, Vörös Nándor dr. Lapáncsáról Felső-Irreghre. Palkó József Báltaszékről Rácsa Petrére, Reisz József Rácsa Petéről Báltaszékre, Reidlinger Dezső Somberekről Szébenybe, Simon Lajos Szébenyből Somberekre

— **(Tűzoltók mulatsága.)** A B.-szent István önkéntes tűzoltó egyesület folyó évi június 9-én a közönségi erdőben nyári táncmulatságot rendez. Belépő-díj: személyjegy 50 kr. családjegy 1 frt. Fül-fizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. — Ételek és italokról gondoskodva van. Kezdeté délután 2 órakor. Kellemetlen idő esetén a multság június 9-én fog megtartani.

— **(Betörők kerestetnek.)** Napról napra szaporodnak a betörések, legközelebb állandó rovatot nyitunk a tavaszi betörésekről. De sajátságos is. egész télen, különösen az idén a milyen kemény tél volt, semmiféle lopásról, betörésről szó sem volt, pedig akkor inkább éhezhetett a csöcselék, mint most a szép májusban, mikor már dolgozni lehet. Ez ismeretlen tolvaj banda különösen a város északi részén űzi mesterségét; nem rég Húgl Péter utcai házába, majd Nagy Jenő főúgyász nyaralójába s az elmúlt éjjel özv Török Józsefné kéményseprő özvegye házába hatoltak be. A dolog úgy történt, hogy özv. Törökné segédei, kik a ház alsó részén, a kertfelőli szobában laknak, a napi munkától elfáradva, mélyen aludtak, mikor ismeretlen egyének a mély álomban szenderegőket csunyán meglóptak. A kert felől hatoltak be az udvarba, s innen a szobába, honnan órát, ruhát, az ágy alatt levő cipőt, pénztárcát, egyszóval minden elvihetőt elemelek, s azon az uton, a melyen jöttek, eltávoztak. A rendőrség megette a kellő lépéseket.

— **(Művésztély Mohácson.)** Ney Dávid operaénekes, Liedl Ferenc hegedűművész, Vincze Zsigmond zongoraművész, operaházi tagok és Funták Ágnes hírneves koncerténekesnő legközelebb művészköruttra indulnak. F. hó 30-án, (csütörtökön) Mohácson rendeznek művésztélyt. A gazdag műsor a következő: I. Grieg Sonata (F. dur) hegedű és zongorán előadják Liedl Ferenc és Vincze Zsigmond. II. a) Steiger-Nádasddal, b) Allaga-Suson c) M. Hellumod — Rád gondolok Margaréta éneklí Ney Dávid III. a) B. Marcello-Suella Famma, b) Lasszen — Nyári est, c) Macheasi-Folletta éneklí Funták Ágnes asszony. IV. Saint Saens-Rondo Capriccio hegedűn előadja Liedl Fe-

renc. V. a) Leone-Henrick der Vogler. b) Leone — der Schatzgräber éneklí Ney Dávid. VI. Sordigiano-Tra la la, b) M. Hellemond — Varázsdal, c) Abt — Pillangó űlj le éneklí Funták Ágnes. VII. Sarasate Faust ábránd hegedűn Liedl Ferenc. VIII. a) Thomas Bortal Hamletből, b) magyar dalok éneklí Ney Dávid. A helytárak a következők: Oldalszék és két első sor 1 frt 20 kr. többi sok 80 kr. állóhely 60 kr. A koncertet a művészek iránti sziveségből dr. Flesch Armin és Perles Lajos rendezik. A hangverseny iránt a városban nagy az érdeklődés.

— **(Jégeső.)** Mint levelezünk írja, f. hó 15-én Szegzárdon és környékén óriási zápor és jégeső volt. Mogyoró nagyságu jég darabok hullottak esővel egyet, mik különösen a gyenge szőlő-hajtásokat teljesen elverték; körülbelül másfél óráig tartott a káros zápor, mely a hegyről jövő patakokat oly annyira megdagasztotta, hogy a víz medréből több helyen kicsapott. Villámlott, dörgött az egész idő alatt, Nagy János szegzárdi polgár házába be is ütött, de semmi különös kárt nem okozott a villám.

— **(A mohácsi polgáriskola.)** A közoktatásügyi kormány tegnap — csütörtökön — táviratilag értesítette Mohács város elöljáróságát, hogy Baumgarten kir. mérnök a péntek reggeli hajóval Mohácsra fog érkezni. hogy a város részéről a polgári iskola részére felajánlott telket megtekiutse. Minthogy a telek minden tekintetben teljesen megfelelő, alapos kilátásunk van arra, hogy az iskolai építkezések június hóban foganatba fognak vétetni. A megajánlott 50,000 frtot Mohács elöljárósága ma veszi fel a mohácsi takarékpénztárnál, hogy azt a mohácsi adóhivatalnak beszoigáltassa.

— **(Elfogott rablóbanda.)** Megirtuk néhány nappal ezelőtt, hogy Ásecz István rablót az Ózák pusztá határában rablótársai agyonütötték, mert nem tudtak egyezsére jutni a zsákmány elosztásában. A szegzárdi, simontornyai és báttaszéki csendőrség aszta Várdy János szegzárdi őrmester vezetése alatt nagy buzgósággal kutatta a rablógyilkosokat s a Sárközben sikerült is Boda István gyönki és Kiss Gyurka decsi hírhedt rablókat elfognia. E két ember rabolta ki múlt hó 6 án éjjel Szabó Pál gyönki földbirtokost, kitől 233 frt készpénzt, fegyvereket és 100 frt értékű ruhaneműt vittek el. Ők ütötték agyon Ásecz István rablótársukat is osztokodás közben. A nyomozás során a csendőrség számos orgazdát is kipuhatolt, az elfogott Kiss Gyurkától és Boda Istvántól pedig egész kis arzenált kobozott el. A környék lakosságának nagy az öröme, hogy végre megszabadult a rettegett rablóktól.

— **(Betörések.)** Hiába jött meg a tavasz, a munkaidő, a naplopók munka helyett még is jobban szeretnek könnyű szerrel a máséhoz jutni. Így Nagy-Vátyon f. hó 10 én éjjel Szántó János polgár első szobájába az ablak kímetszése után ilyen jó madarak lopóztak be s minden elvihetőt összesenyalolva, üresen hagyták ott. Szombatról vasárnapra virradóra pedig a szomszéd Nyugat-Szt. Erzsébeten Kórai nevű polgár lakásán nyitották ki ekként az ablakot s nem zavartatva magukat az ott alvó nő által, szintén mindent elemelek. — A nő akkor riadt föl, midőn már üres volt a szoba s épen az ő főködjét bíralták. — Kérdésére e jó madarak mégis elugrottak, s a lárma össze csődült nép csak nyomukat üthette bottal. — A csendőrség erélyesen nyomoz. Véleménye szerint megszökött fegyencekkel van dolgunk. — Némi ruhákat találtak is már, de nem a megnevezett károsokét. Nem hiába neveztek minden idők gonosztevőit a börtönöket 13 ik iskolának. A mai tulhumanus börtön-paloták igazában „gonosztevők egyeteme” (akadémia) néven lenne legtalálóbban elnevezve.

— **(Tolvaj szerelmesek.)** Szerelmeket tolvajlással tették változatosabbá Toth Dezső lakatos és Komolai Julia siklósi lakosok. Toth Dezső egy házában lakott szerelme tárgyával, Julival, ki a házigazdánál Toth Andrásnál szolgált. Egyizben elhatározták a szerelmesek, hogy felhasználva az alkalmat a háziurat meglópták. A mit gondoltak meg is tették. Toth András egyizben hosszabb időre eltávozott hazulról, ez alatt Toth Dezső és Komolai Juli álkulcs segítségével behatoltak a távol levő házigazda lakásába, s onnan 4 izben összesen 150 frtot elloptak. Erre rá néhány hét múlva Toth Dezső még egy ötödik lopást is elkövetett, ugyanis Harasztai Sándor kocsmájából 30 frt készpénzt elloptott. A kir. törvényszék az elvetemedett tolvajokat, Toth Dezsőt 5 évi, Komolai Julit pedig 4 évi fegyházra ítélte. Vádlottak felebbestek, de a kir. ügyész beienyugodott az ítéletbe.

— **(Elítelt csontakó.)** Ma hirdették ki a pécsi kir. törvényszékneél a kuria ítéletét Misangyi József pécsi csontakó előtt, ki múlt év folyamán Szünder Andor 5 éves gyermekén, ki combesonttörést szenvedett, halált hozó operációt végzett. A kir. kuria 6 havi fegyházra ítélte a híres csontakót.

— **(Véletlen.)** Estéknént ugy vacsora után egyik helybeli, amolyan uri kocsmában egy kisebb társaság szokott „tiszlizi”. Egykét hivatalnok, egykét kereskedő ad itt találkat egymásnak s „hamisítatlan” daindoli meg szókóit mellett tizig-tizenegyig

elüldögélve, sugvabúgva liferálják egymásnak a legfrisebb híreket. Keceli ur is a kompánióhoz volt, kinek az a rossz szokása, hogy mikor egy kisebb mérgesebb nobispitzhes jut, rögtön a feleségét kezdí dicsergetni. A kompánia egyideig csak nyugte ezeket a nem odaváló dicseriadákat, de utóbb meg-unva arról tanakodtak: hogyan lehetne erről Keceli urat leszoktatni?

— No majd leszoktatom én, — mondá aszemeivel hunyorgatva Peceli ur, — tudom, hogy többé soh' se hozakodik elő a feleségével.

Tegnap este a nyolcadik fröcscenél ismét imigy ömbug Keceli ur:

— Gyerekek, lelkekre mondom, olyan asszony nincs több mint az én Margitom. Jó, mint egy falat kenyér, szelid mint a galamb; hü, astán ami fő szép is...

— Még szebb volna, — vág szavaiba az aranyos Peceli, ha a jobb keblén nem volna az a csunya anyafolt!..

Keceli urnak e szavakra hirtelen esájlett a lélegzete; a szivar kiesett kezéből s elkékvélve hűrögte: — Gazember, esért számolok veled!..

Aszán tántorogva elhagyta a helyiséget. A dolgban az a legérdekesebb, hogy Peceli ur coupe véletlenből mondott igazat, mert a kis Keceliné mindig hü hitestársa volt férjének. Amint hírlík, a hecc vége alighanem párba j less.

— **(Összetört mindent.)** Götlicher Agoston semmikép sem felelt meg nevének, mert veszekedő, házasrtos s részeges ember volt teljes életében. Folyó év április 22-én délután meglehetősen borközi állapotban tért haza, Schvetka János házában levő butorozott szobájába. Megszállta a bor ördöge, s a szobában levő minden késhes ferdő dolgot összevissza szúrt. Eleinte a házigazda csititgatni kezdte részeg lakóját, de mikor látta, hogy semmire sem megy vele, rendőrrét küldött, ki aszután társával elszállította a törni, zszni szerető embert. A szomszédok állítása szerint a kiküldött rendőr még akkor is ütlegelte Götlicheret, mikor az már magával teljesen tehetetlen volt, különben j ez a mi rendőreinktől ki is telik. — A kir. törvényszék Götlicher Agostont 8 napi fegyházra ítélte, ellenben a brutális rendőrt felmentette.

— **(Eredménytelen végrehajtás.)** Biz nem volt semmi eredménye annak, hogy Vohlfart Vendel lipódi földműves embernél a végrehajtó mindent lefogalt. A mohácsi takarékpénztár részéről Vohlfart Vendel és neje ellen 1400 frt és járuléka erejéig folyamathatott végrehajtási ügyben végre hajtást szenvedettek ingóira 1892. évi szeptember hó 9 én kielégítési végrehajtás vezetettett, s az 1892. évi november 19-én megtartott árverés alkalmával a foglalási jegyzőkönyvben felvett ingókból 396 frt 56 kr. értékű ingóság hiányzott. Vohlfart Vendel, egy furfangos öreg német ember, mint ő állítja, jöhisszem-műleg adta el a lefogalt tárgyakat, nem is gondolva arra, hogy abból baj is lehet. A kir. törvényszék Vohlfart Vendelt 8 napi fegyházra ítélte, mibe ő bele is nyugodott.

— **(Sorsolások.)** A magyar jelzálog hitelbank 4% os nyereseménykötvényeinek tegnapi huzásán az 50.000 forintos főnyeresemény a 2860 sorozat 97 számú sorsjegyre esett; 1500 frtot nyert az 1458 sor. 26 sz. sorsjegy; egyenkint 1000 frtot nyertek: 1889 sor. 99 szám. 2977 sor. 2 szám és 3964 sor 66 sz. A törlesztési huzásában a következő 12 sorozatot huzták ki: 369, 988, 1344, 1409, 1656, 1799, 2160, 2388, 3020, 3168, 3223, 3667. E sorozatok összes számait 1—100-ig 100 frttal fogják beváltani és ezen felül birtokosok nyeresemény-jegyet kap, mely résztvesz a további nyeresemény-huzásokon. — Az 1880 ik évi 3% os osztrák földhitelintézeti sorsjegyek tegnapi huzásán, a 45.000 frtos főnyereseményt 2421 sor. 34 szám, a 2000 frtos nyereseményt 3734 sor 2 sz. sorsjegyek nyerték; egyenkint 1000 frtot nyertek: az 1544 sor. 73 sz. és 3263 sor. 100 számú sorsjegyek.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése május 17-én. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Ma rövid tíz perces ülése volt a t. Háznak, melyen a védjegyek lajstromozásáról szóló törvényjavaslatot Mesei Mór és Dániel Ernő miniszter felszólalásai után elfogadták. Bánffy b. táviratilag tudatta Szilágyi Dezső háselnökkel, hogy Helfynek és Ugronnak hétfőn fog válaszolni a tett interpellációkra. De a távirat csak későn érkezett és így Szilágyi nem hirdethette ki az ülésben.

TÁVIRATOK.

Kálnoky megy. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A „Budapesti Tudósító” hivatalosan jelenti, hogy ő felsége Kálnoky le-

